

Stillingsplan 2018-2021

Institutt for arkeologi, konservering og historie

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn	2
Strategiske mål for instituttet	2
Situasjonsbeskrivelse.....	2
Resultater	2
Personalressurser	3
Vurdering av resultater fra forrige stillingsplan	3
Kjønnsbalanse.....	3
Strategiske vurderinger for å nå målene.....	4
Beregninger og betraktninger	6
Arbeidet frem mot vedtak av stillingsplan	9
Strategisk begrunnelse for stillingene	9
Arkeologi	9
Konservering.....	10
Eldre tids historie.....	10
Nyere tids historie	10
Samtidshistorie.....	11
Bistillinger	11
Rangering og utlysning av stillingene	11

Bakgrunn

IAKHs forrige stillingsplan gjaldt for perioden 2014-2017. Alle stillingene i planen er besatt eller under ansettelse, med unntak av stillingen innenfor moderne nord-amerikansk historie, som ble trukket. Stillingsplanen for perioden 2018-2021 bygger på utkast som er diskutert på allmøter, lærermøter og styremøter høsten 2017. Planen inneholder av denne grunn også diskusjoner av sentrale strategiske valg som er tatt underveis.

Strategiske mål for instituttet

IAKH har i sin strategiske plan for 2016-2020 definert følgende mål:

«En hovedoppgave for Institutt for arkeologi, konservering og historie er å tilføre samfunnet vitenskapelig fundert innsikt i historie, kulturhistorie og kulturarv, kort sagt tilføre samfunnet tidsdybde. Instituttet tilfører oppvoksende generasjoner tidsdybde gjennom våre studieprogrammer. Vi tilfører forskersamfunnet tidsdybde gjennom å bringe materielle og dokumentariske spor fra fortiden fram i lyset, analysere dem, sette dem i kontekst og bidra til å bevare kulturminner for ettertiden. IAKH tilfører samfunnet utenfor universitetet tidsdybde gjennom å formidle vår forskning i foredrag og i media, gjennom kontakt med arbeidslivet og gjennom å ta del i det offentlige ordskiftet, samt gjennom Universitetet i Oslos nyutviklede nettsted Norgeshistorie.no.»¹

Utgangspunktet for IAKHs stillingsplan er en ambisjon om at nye stillinger bidrar til at forskningen ved instituttet holder internasjonal klasse, at undervisningen gir studentene både nærkontakt med forskningsfronten og kompetanse tilpasset arbeidslivets behov, og at samfunnet tilføres tiltrengt tidsdybde i arbeidet med å løse presserende utfordringer. Formidling og samfunnskontakt har en sterk posisjon ved instituttet, noe som blant annet kommer til uttrykk gjennom det nye vervet som leder for samfunnskontakt og internasjonalisering og en administrativ stilling innenfor samfunnskontakt, formidling, rekruttering og digitalisering. Dessuten har Norgeshistorie.no nå en fast organisering og stab.

Situasjonsbeskrivelse

Resultater

Fagområde	Status					Hvor vil vi være om 10 år				
	Pub. poeng	Utdanning			Ekstern fin.	Pub. poeng	Utdanning			Ekstern fin.
		Poeng	MA	PhD			Poeng	MA	PhD	
Arkeologi	12,26	6413	15	5	2 315'	18	7500	18	3	3 000'
Konservering	2,58	2206	9	0	1 035'	6	2500	6	1	1 000'
Historie	41,79	29916	68,7	8,3	5 781'	60	35000	80	10	10 000'
Sum	56,63	38535	92,7	13,3	9131	84	45000	104	14	14000

¹ [IAKHorisont 2020. Strategisk plan for IAKH 2016-2020](#)

Pub. Poeng = Publikasjonspoeng FVA per år siste tre år 2014-2016 (gj.snitt). NB ny modell fra 2015.

Utdanning: Poeng = Studiepoeng per år siste tre år 2014-2016 (gj.snitt), MA = Antall mastergrader siste tre år (gj.snitt),

PhD = Antall PhD avhandlinger per år siste tre år (gj.snitt)

Ekstern fin. = inntekter per år siste tre år 2014-2016 (gj.snitt)

Personalressurser

Fagområde	Status			Prognoser			
	FVA i dag	Avganger siste 5 år	Tilsetninger siste 5 år	Avganger neste 5 år	Avganger neste 10 år	Avganger neste 20 år	Ønsket dimensjonering om 10 år
Arkeologi	9 ²	1	4	2 ³	1	1	9
Konservering	4	1	1	0	1	2	4
Historie	31 ⁴	9	11	5 ⁵	2	9	31
- Eldre tid	5	0	0	0	0	4	
- Nyere tid	11	4	2	5	2	2	
- Samtid	13	5	9	0	0	3	
Sum	44	11	16	7	4	12	44

Vurdering av resultater fra forrige stillingsplan

Alle stillingene i planen for 2014-2017 er besatt eller under ansettelse, med unntak av stillingen innenfor moderne nord-amerikansk historie, som ble trukket.

IAKH har de siste åtte-ti årene gjennomført et generasjonsskifte uten like. Generasjonsskiftet har først og fremst gitt seg utslag i en internasjonalisering av staben i historie, som inntil ca 2010 var overveiende norsk både i nasjonalitet, utdanning og innretning. I dag har nesten halvparten av de fast vitenskapelig ansatte opprinnelse eller doktorgrad fra utlandet, og et mindretall studerer norsk historie eller bruker norske kilder og litteratur.

De som er ansatt i perioden holder et høyt nivå innenfor både forskning og utdanning.

Kjønnsbalanse

I dag er fem av de åtte fast vitenskapelig ansatte i arkeologi kvinner, tre av fire i konservering, og ti av tretti i historie. De to arkeologene som går av i inneværende stillingsplanperiode, er begge kvinner, så balansen i dette faget vil opprettholdes. Mannsunderskuddet i konservering og kvinneunderskuddet i historie har vært og er en kilde til bekymring. I konservering var den eneste nyansatte i forrige stillingsplanperiode (2014–17) en mann (som erstattet en mann som sluttet). Det er ingen aldersavganger i inneværende periode. Av historiestillingene i forrige stillingsplan (inkl en stilling under ansettelse) ble det ansatt tre kvinner og fem menn, og i stillingsplanperioden 2009–13

² To av disse stillingene er forskutteringer, hvorav den ene er ansatt og den andre er under ansettelse. En ansatt har permisjon og erstattes med vikar.

³ Stillingene er forskuttert.

⁴ En av disse er under ansettelse.

⁵ To av disse stillingene er forskuttert.

fire kvinner og fem menn. Selv om en stor andel av kvinnene på historie har gått av de siste ti årene, har fordelingen blant de fast vitenskapelig ansatte dermed blitt noe jevnere. De neste fem årene går det bare av én kvinne i historie, og i femårsperioden deretter ingen; med fortsatt fokus på behovet for å bedre kjønnsbalansen, og aktiv bruk av moderat kjønnskvoltering, bør det dermed være gode muligheter til å øke kvinneandelen i faget ytterligere.

Strategiske vurderinger for å nå målene

Stillingene må utlyses på en måte som sikrer at nivået på forskningen til de som tilsettes, er på linje med gode europeiske forskningsmiljøer. De som ansettes må kjenne forskningsfronten og undervise på en slik måte at studentene bringes i kontakt med den, samtidig som man ikke må miste av syne behovet for å gi brede studentgrupper ferdigheter, kunnskap og kompetanse som arbeidsmarkedet og samfunnet for øvrig etterspør. Instituttet skal bidra til å løse samfunnsutfordringene først og fremst ved å vise den historiske dimensjonen og de lange tidslinjene i utfordringer som ved første øyekast kan fremstå uten forelegg eller fortidig forankring.

I en situasjon der instituttene et stykke på vei har ansvar for egen økonomi, blir evne til å trekke til seg eksterne forskningsmidler, og aller helst på konkurransearenaer som EU og SFF, viktig når stillinger skal besettes – og når stillingsplaner skal legges: Vil IAKHs sjanser til høyhengende og innbringende forskningsmidler øke dersom vi lyser ut stillinger innenfor de feltene der forskningsstyrken er størst fra før, på bekostning av felter som er tynnere besatt? Et liknende resonnement kan gjøres gjeldende for undervisning, som utgjør hovedfundamentet for instituttets økonomi: Vil flere studenter gjennomføre studiene dersom vi ansetter flere lærere i de fagene eller på de feltene der det i dag er færrest lærere per student, og der studentene i dag dermed får tilsvarende liten oppfølging?

Ett element til må vurderes, nemlig om det er ett eller flere felter IAKH ønsker å satse på uavhengig av forskningsstyrke eller undervisningsbehov, men simpelthen fordi instituttet vil bruke ressurser på dette feltet eller disse feltene. Det kan skyldes et ønske om å dekke områder som tidligere har vært udekket eller underdekket, eller en ambisjon om å bli særlig sterke på et område man tidligere ikke har prioritert, og som nå anses viktigere enn tidligere. Geografisk peker kinesisk historie seg ut som et mulig slikt felt, i og med Kinas stadig sterkere posisjon i verden. IKOS ønsker å dele en stilling i kinesisk historie med IAKH. Med unntak av to stillinger i Midtøstens historie og en i nordamerikansk har IAKH for tiden ingen stillinger øremerket utenomeuropeiske områder, men har overlatt disse til historikere ved IKOS (Sør-Asia og Nord-Afrika) og ILOS (Russland).

Styret har i sin diskusjon av stillingsplanen etterlyst mer tematisk orienterte stillinger. Regjeringen peker i stortingsmeldingen (nr 25 2016–17) [Humaniora i Norge](#) – ut tre samfunnsutfordringer «som kaller på mer humanistisk kunnskap og kompetanse»: (a) integrering, migrasjon og konflikter, (b) store teknologiskifter og (c) klima, miljø og bærekraft. Meldingen peker på at «[h]umaniora kan tilføre dagsaktuell problemløsning historiske perspektiver» og fremholder at «[i] møtet med samfunnsutfordringene trenger vi [...] både den perspektivforskyvningen i tid og rom og den

systematiske refleksjonen ut fra dagens og tidligere tiders tenkning, kunst- og kulturuttrykk som humanister kan bidra med.» Regjeringen ber «universiteter og høyskoler og Norges forskningsråd legge til rette for mer utfordringsdrevet humanistisk forskning og utdanning med vekt på områdene integrering, migrasjon og konflikter; de store teknologiskiftene; og klima, miljø og bærekraft.» Forskningsrådet bes om å utforme sine forskningsprogrammer innenfor disse feltene slik at «humanistiske forskere kan bidra ut fra sine fags styrker». IAKH er ikke forpliktet til å forholde seg til oppfordringene i stortingsmeldingen (som også understreker nødvendigheten av autonomi og faglig frihet) i stillingsplanarbeidet. Feltene som det pekes på, er imidlertid utvilsomt områder med sentrale, og varige, samfunnsutfordringer. Dersom Forskningsrådet tar henstillingen fra regjeringen til følge, vil det bli lettere for humanister å få midler til å bidra til å løse utfordringene på disse feltene. IAKH er i dag i begrenset grad rettet inn mot slike oppgaver. Instituttet har et professorat i klima/miljøhistorie under tilsetting, og en bistilling som varer ut 2019. På de andre feltene har IAKH ingen øremerkede stillinger. Men flere av de ansatte driver forskning (og undervisning) som knytter an til temaene, og vil kunne bidra til søknader til NFRs tematiske forskningsprogrammer.

Hvor mange stillinger instituttet kan lyse ut i perioden 2018–22, avhenger av de økonomiske utsiktene og avganger. Et akkumulert mindreforbruk beregnet til ca 13 millioner kroner ved årsskiftet 2017–18 gir betydelig handlingsrom – som fort kan bli brukt opp dersom det tilsettes i mange stillinger i begynnelsen av perioden. Perioden inneholder bare tre aldersavganger som ikke allerede er disponert, alle i moderne historie (Kjeldstadli og Bruland 2018, Storsveen 2022; dessuten går Hedeager, Coulson og Friedman også av – i 2018 og 2019 – men lønnsmidlene som frigjøres ved disse avgangene, er allerede disponert til personer som er tiltrådt eller under tilsetting). Regnestykket kompliseres av at en fast arkeolog og tre faste historikere er i langtidspermisjon på eksterne prosjekter og åremål (Collett til 2018, Sandmo til 2020, Prescott til 2021 og McNicol til 2022).

HF's faglige prioriteringer i form av tverrfaglige satsinger 2019–23 vil tilføre 20 millioner kr til hver av de to satsingene som IAKH tar del i, nemlig Miljøhumaniora og the Heritage Experience Initiative. Den førstnevnte vil gi instituttet en treårig bistilling; den sistnevnte en førsteamanuensis som instituttet vil få lønnsansvar for etter 2023. HF's tverrfaglige satsinger medfører samtidig en annen slags usikkerhet knyttet til instituttøkonomien. For å finansiere satsingene må fakultetet trolig trekke inn ca 20 millioner kr i prioriteringsperioden. Dette vil svekke instituttets økonomi, men hvor mye er foreløpig uklart og er derfor en kilde til usikkerhet.

Siden vi tilsetter for en lang periode – vanligvis til aldersavgang – er det relevant å se på avganger også etter 2022. I stillingsplanperioden 2023–27 er det fem aldersavganger ved 70 år: en i arkeologi, en i konservering og tre i nyere tids historie.

Beregninger og betraktninger

Tre miljøer peker seg per i dag ut som spesielt egnet til å hente forskningsmidler på eksterne konkurransearenaer som er særlig verdifulle fordi de genererer mye tilleggsmidler som kommer hele instituttet til gode (EU og SFF). De tre er:

- Arkeologi, som i 2013 ble faglig prioritert av fakultetet for perioden 2014–18, har fått tilslag på mange NFR-søknader i denne perioden og fikk karakteren 4 (av 5) i Forskningsrådets nylige evaluering av forskergrupper i humaniora.
- Middelalderhistorie (vikingtid og høymiddelalder), med samarbeidspartnere i norrønfilologi og kunsthistorie og arkeologi, som har hatt god uttelling på NFR-søknader de siste årene og fikk 4 i NFRs forskergruppe-evaluering.
- Internasjonalt/transnasjonalt orientert samtidshistorie, med mange nyansatte med internasjonal publisering på høyt nivå og i stort omfang, og med det nye MITRA-programmet som samlende faktor.

Ingen av disse miljøene har foreløpig nådd et nivå som gjør at de ved tilførsel av nye stillinger har så stor sannsynlighet for å få SFF eller EU-midler at det i seg selv tilsier at de bør tilgodeses i stillingsplanen. I den grad det er rom for styrking av særlig forskningssterke områder etter at andre hensyn er ivarettatt, er det imidlertid disse feltene som peker seg ut. De fremstår også som særlig sterke på forskerutdanning. Resonnementet gjelder kanskje særlig de to første miljøene, ettersom samtidshistorie har fått en uforholdsmessig stor del av nytilsettingene i inneværende stillingsplan, og dette miljøet bør realisere sitt potensial for eksternfinansiering før det med forskningsstyrke som begrunnelse tilføres ytterligere stillinger.

Spørsmålet om det er fagfelter der ekstra tilførsel av lærere kan forventes å gi utslag i økt gjennomføring fra studentenes side, kan besvares i to deler. Første del består i å undersøke om det er noe felt der instituttet i dag, ut fra en beregning av tilgjengelige lærertimer, mangler ressurser til å gi den undervisningen som studieopplegget er basert på. Beregningene tyder på at det ikke er tilfelle, selv om arkeologi og eldre historie kan se ut til å befinne seg nær tålegrensen, og selv om det kan være lokale flaskehalsen innenfor hver faggruppe, særlig der en lærer er alene om undervisningskompetansen på et felt. Andre del av svaret består i å se hvor mange lærere som står bak hver student i hvert fag, slik det er gjort i tabellen nedenfor. Den øverste delen tar utgangspunkt i opptakskvotene til instituttets programmer og studieretninger. Det antall studentårsverk som fremkommer på denne måten (der hver masterstudent som tas opp, teller dobbelt så mye som en bachelorstudent, og en årshetstudent teller trekvart bachelorstudent), deles på antall fast vitenskapelig ansatte ved årsskiftet 2017–18; dermed får vi et uttrykk for lærertettheten i faget. Denne beregningen viser at hver arkeologilærer har nesten dobbelt så mange studenter som lærerne i det undervisningsintensive faget konservering, og historie har enda flere studenter per lærer. Tilsvarende forhold, men med mindre forskjeller, kommer fram i den nederste tabelldelen. Der er antall studiepoeng de siste seks år delt på antall lærertimer i samme periode. Når forskjellene mellom konservering og de andre to fagene er mindre her, henger det sammen med at

gjennomføringen på konservering er høyere (frafallet er mindre); dermed tar konserveringsstudentene i snitt flere studiepoeng enn arkeologi- og historiestudentene, slik at forskjellene i det vi kan kalle lærernes studiepoengproduktivitet, er mindre enn forskjellene i lærertetthet.

Lærertetthet og studiepoengproduktivitet per lærer på IAKH

	Bachelor arkeologi	Master arkeologi	Bachelor KUBE	Master konservering	Årsenhet historie	Bachelor historie (inkl LeP)	Master historie (inkl LeP)	Master MITRA og PECOS	
Opptakskvot	50	20	12,5	8	60	200	115	25	
Studentårsverk	50	40	12,5	16	45	200	230	50	
Studentårsverk	90		28,5		525				
FVA ultimo 2017	7,5		4,5		32				
Studentårsverk/FVA	12,0		6,3		16,4				
	Lavere grad ARK	Høyere grad ARK	Lavere grad KONS	Høyere grad KONS	Lavere grad HIS	Høyere grad HIS			
Studiepoeng 2011h-2017v	25470	10550	8420	4970	116890	52475			
Lærertimer 2011h-2017v	30212		15087		109828				
Studiepoeng/lærertimer	0,84	0,35	0,56	0,33	1,06	0,48			

Alle aldersavgangene i perioden 2018–22 som ikke er forskuttet slik at nye lærere er ansatt eller under ansettelse, finner sted innenfor historie. Avgangene til Kjeldstadli og Bruland i 2018 vil svekke kompetansen i nyere norsk historie, en kompetanse som i senere år også er svekket av avgangene til Hagemann, Lange og Myhre (som alle tre også dekket norsk samtidshistorie). Dette er én side av internasjonaliseringen av historiefaget ved IAKH. Avgangene til Storsveen i 2022 og i årene deretter Collett, Sørensen og Johannessen vil redusere instituttets kompetanse i nyere norsk historie ytterligere. Ser vi på landet under ett, er det knapt noen grunn til bekymring for nyere norsk historie, som står sterkt ved en rekke læresteder. IAKHs komparative fortrinn i historie er for tiden som nevnt først og fremst middelalder- og internasjonalt orientert samtidshistorie. Et nasjonalt perspektiv tilsier at historieforskning i Norge vil være best tjent med at det er disse feltene som styrkes i Oslo, siden det er i særlig forskningssterke miljøer at sjansene for banebrytende forskning er størst. Slik spissing av forskningen er en erklært [strategi ved UiO](#). Instituttet må likevel beholde undervisningskompetanse også på andre felter enn de mest forskningssterke, ikke minst i form av kompetanse til å veilede masteroppgaver. Det er ønskelig å opprettholde kompetanse i norsk historie. Studenttetterspørselen innenfor norsk historie har i mange år primært vært rettet mot samtidshistorie. Denne etterspørselen har blitt møtt ved at lærere med hovedtyngden av sin

forskning i nyere tid, har undervist (og herunder også veiledet masteroppgaver) i samtidshistorie. På kort sikt er situasjonen ikke kritisk verken i nyere norsk historie eller norsk samtidshistorie, men den kan bli det mot slutten av perioden og særlig i neste stillingsplanperiode (eller før dersom avgangene kommer før fylte 70 år).

Strategiske hensyn kan forsvare utlysning av nye stillinger på felter der verken forskningsstyrke eller undervisningsbehov tilsier det. Aktuelt i denne sammenheng er som nevnt kinesisk historie; det kan også tenkes andre utvidelser av historiefagets geografiske nedslagsfelt ved instituttet. Slike utvidelser, ikke minst til Kina, medfører fare for at IAKH blir hjem for enslige svaler uten nære fagfeller på instituttet – med mindre man satser massivt på å bygge opp kompetanse på områder fjernt fra instituttets øvrige forskningsfelter. IAKH bør heller sikre den ønskede undervisnings- og veiledningskompetanse ved hjelp av varige avtaler med våre nabo-institutter ILOS og IKOS, der IAKH leier undervisningsressurser i form av lærertimer fra historikere på disse instituttene med kompetanse på Russland, Sør-Asia og Kina. Om nødvendig kan slikt samarbeid også etableres gjennom ERASMUS-avtaler med utenlandske læresteder som er særlig sterke på deler av verden der IAKH har liten eller ingen kompetanse. På den måten kan vi satse på de områdene der vi har styrke – Norge, Europa, USA – mens studenter som etter innføringsemnene ønsker å fordype seg i andre deler av verden, kan gjøre dette innenfor rammen av det europeiske utdanningssamarbeidet. Denne arbeidsdelingen kan brukes både i historie og arkeologi, kanskje også konservering.

Institusjonsavtaler kan øke bredden på instituttets undervisningstilbud uten å spre ressursene for tynt. Men de kan ikke bidra til å løse samfunnsutfordringer – det være seg integrering/migrasjon/konflikt, store teknologiskifter eller klima/miljø/bærekraft. Det kan ligge en fare i å la aktuelle samfunnsutfordringer bestemme stillingsplaner, for fast vitenskapelig ansatte som tilsettes nå, må beregnes å være på IAKH i 20–30 år. Utfordringene som trekkes fram i Humaniorameldingen, er imidlertid ikke nye, og det er ingen grunn til å tro at de vil forsvinne i overskuelig fremtid. Det er derfor liten fare for at den kompetansen vi bygger opp på felter med særlig relevans for disse utfordringene, vil bli verdiløs med det første. Hvis stillinger innenfor disse områdene utlyses på en slik måte at de som tilsettes, har faglige kontaktpunkter med instituttets øvrige stab, kan de utløse et potensial blant andre vitenskapelig ansatte for å vri deres forskning i retning utfordringene. Det er imidlertid viktig at stillingene ikke defineres snevert tematisk, men lyses ut innenfor etablerte kunnskapsfelter, og at de er brede nok til å sikre at utfordringene studeres i en vid kontekst.

Arkeologi har hatt stor fremgang på mange felter i senere år, med faglig prioritering fra HF både i perioden 2014–18 og 2019–23 (HEI), faglig forsterket masterprogram 2014–18, god HUMEVALuering, høy tilslagsandel i NFR, og den internasjonale forskerskolen (med KHM) Dialogues with the Past. Dersom IAKH skal satse på å styrke allerede sterke forskningsmiljøer, peker arkeologi seg ut som en åpenbar kandidat. Innenfor arkeologifaget er det spesielt to retninger som fremstår som kandidater for styrking. Det ene er arkeometri/miljøarkeologi: den delen av faget som ligger nærmest naturvitenskap, med en særlig dynamisk og tverrfaglig fagutvikling med internasjonal profil. Den

andre er kulturarv, der samfunnsnyttene er særlig tydelig og det ligger godt til rette for synergi med både historie, kulturhistorie og museologi, i tillegg til et utvidet samarbeid med offentlig og privat sektor.

Arbeidet frem mot vedtak av stillingsplan

Dato	Organ	Tema
25.-26. april	Instituttkonferanse	Fagmiljøenes ønsker for IAKHs stillingsplan
5. september	Stort lederteammøte	Prosess og handlingsrom
19. september	Allmøte	Prosess og handlingsrom
20. september	Instituttstyremøte	Prosess og handlingsrom
26. september	Stort lederteammøte	Status
17. oktober	Programmmøte/lærermøte	Diskusjon av ny stillingsplan
17. oktober	Stort lederteammøte	Status
24. oktober	Alle	Frist for innspill
31. oktober	Stort lederteammøte	Status og gjennomgang av forslag
1. november	Instituttstyremøte	Orientering om status og innkomne forslag
14. november	Allmøte	Diskusjon av utkast til ny stillingsplan
21. november	Programmmøte/lærermøte	Diskusjon av utkast til ny stillingsplan
28. november	Stort lederteammøte	Status
6. desember	Instituttstyremøte	Diskusjon av utkast til ny stillingsplan
23. januar	Stort lederteammøte	Diskusjon av utkast til ny stillingsplan
25. januar	Tjenestemannsorganisasjonene	Drøfting
7. februar	Instituttstyremøte	Vedtak
7. februar	Fakultetet	Oversendes fakultetet for godkjenning

Strategisk begrunnelse for stillingene

Arkeologi

Det lyses ut en stilling i arkeometri/miljøarkeologi (i) og en stilling i kulturarv, begge i 2018 (ii).

En utlysning av (i) vil gjøre det mulig for instituttet å fortsette satsingen på det som i dag er den kanskje mest dynamiske delen av arkeologifaget, også når HFs faglige prioritering av arkeologi ved IAKH tar slutt i 2018, og sommeren 2019 også lønnsmidlene til bistillingen på dette feltet (Prøsch-Danielsen). Stillingen vil også kunne utgjøre en bro mellom arkeologi og gjenstandskonservering.

En ambisjon med (ii) er å styrke det andre satsingsområdet for IAKHs arkeologer, et felt som sliter med mangel på lærerkrefter og samtidig utgjør en bro mot museologimiljøet på IKOS og deler av miljøet i nyere historie. Potensialet for samarbeid i denne retningen kommer til uttrykk i det tverrfaglige satsingsforslaget til the Heritage Experience Initiative (HEI), som er en av de tverrfaglige satsingene som blir støttet gjennom HFs faglige prioriteringer for 2019–23. Kulturarvstillingen blir dermed finansiert av fakultetet i prioriteringsperioden.

Faggruppene for arkeologi og konservering har også foreslått å lyse ut en halv laboratoriumsassistentstilling knyttet til Saving Oseberg-laboratoriet til Kulturhistorisk museum (KHM), under forutsetning av at KHM går inn med en halv stilling slik at de to halve stillingene kan kombineres til en full stilling. IAKH har åpenbart interesse av tilgang til Saving Oseberg-laboratoriet, og bør bidra økonomisk til en lab-assistent. Omfanget av og formen på dette bidraget må fastsettes når det blir klarere hvilke muligheter som foreligger for synergi mellom SO-laboratoriet som skal flyttes til Økern, og laboratoriumsfasilitetene i Frederiks gate og Blindernveien. Heller enn en delt stilling med de tilhørighetsutfordringer dette innebærer, bør IAKH bidra til en stilling som ligger på KHM og som kan inngå som et element i et større samarbeid med utveksling av tjenester mellom instituttet og museet.

Konservering

Det lyses ikke ut noen faste stillinger i perioden.

Eldre tids historie

Det lyses ut en stilling i nordeuropeisk middelalderhistorie (iii) og en stilling i eldre verdenshistorie/globalhistorie (iv), , begge i 2018.

I og med at Tvedts bistilling er avsluttet, Sandmo går ut i 80 % permisjon til sommeren 2020 og McNicol (med lektorplikt) går ut i permisjon ut 2021, vil en allerede anstrengt undervisningssituasjon i eldre historie bli prekær. Middelalderhistorie er forskningssterkt og har ambisjoner om å samarbeide med norrønfilologene på ILN om et engelskspråklig masterprogram. Stillingen i nordeuropeisk middelalderhistorie (iii) utlyses med krav om forskningskompetanse innenfor det nordsjøiske området.

Stillingen i eldre verdenshistorie/globalhistorie (iv) er dels et svar på et forslag om en stilling delt mellom klassisk arkeologi og antikk historie, i og med at den vil bli utlyst med et krav om at den som tilsettes, skal kunne undervise i begge disse nær sammenbundne feltene. Det vil bli krevd forskningskompetanse i verdenshistorie/globalhistorie, avgrenset geografisk til området fra middelhavsområdet til Sentral- og Sør-Asia, og kronologisk til perioden fra ca. 3000 f. Kr. til ca. 1500 e. Kr. Stillingen vil kunne løse noe av den faglige isolasjonen instituttets klassiskarkeolog og antikkhistoriker opplever i hver sine fag, ved å fungere som bindeledd mellom dem, samtidig som middelhavsområdet plasseres i en videre euro-asiatisk ramme.

Nyere tids historie

Det lyses ut en stilling i moderne migrasjonshistorie (v), en stilling i moderne økonomisk/sosialhistorie (vi) og en stilling i moderne miljøhistorie (vii), alle i 2020. Alle tre stillingene utlyses slik at arbeider om norsk historie er et fortrinn, men ikke en forutsetning. Stilling (v) og (vi) utlyses med krav om forskningskompetanse i perioden ca. 1750–ca. 1940. Hvilken periode stilling (vii) utlyses innenfor, avgjøres etter at professoratet i klima/miljøhistorie er besatt, slik at de to stillingene til sammen dekker både nyere tid og samtid.

Foruten de vanlige kravene til vitenskapelige arbeider, erfaring med forskningsprosjekter, undervisningserfaring osv må utlysningene til de tre stillingene inneholde et krav om at søkerne skisserer et forskningsprosjekt om hhv migrasjon (stilling v), store teknologiskifter (vi) og miljøhistorie (vii) som de vil arbeide med ved IAKH.

Ofte vil moderne historikere også ha kompetanse i samtidshistorie. *Dersom undervisningsbehovet i moderne norsk historie og samtidshistorie ikke dekkes gjennom (v, vi og vii), lyses det ut inntil to femårs bistillinger i moderne norsk historie og samtidshistorie i 2021.*

I hvert av årene 2022–25 går det av én nyere norsk historiker (forutsatt avgang ved fylte 70 år). Dersom denne kompetansen ikke erstattes, kan undervisningsbehovet i norsk nyere og samtidshistorie vanskelig dekkes. I all hovedsak hører dette til neste stillingsplan, men *én stilling i norsk historie etter 1800 (viii) bør lyses ut allerede i 2021. Hvis avgangene kommer tidligere, bør det lyses ut flere stillinger i nyere norsk historie og samtidshistorie allerede i inneværende periode.*

Samtidshistorie

Samtidshistorie: Det lyses ikke ut noen hele stillinger i samtidshistorie i perioden (men se stilling [vii] under nyere historie).

Samtidshistorie har vokst mer enn forventet i stillingsplanperioden 2014–17, fordi flere stillinger med forholdsvis åpne tidsspenn er blitt fylt med samtidshistorikere. Instituttets samtidshistorikere er forskningssterke, men før miljøet tilføres ytterligere stillinger, må de utløse sitt potensiale i form av å innhente (mer) forskningsmidler fra eksterne konkurransearenaer.

Bistillinger

Ordningen med to praksistoere (lektortoere) i historie videreføres ved at stillingene lyses ut i god tid før den nåværende tilsettingsperioden går ut i 2018. Foruten praksistoerne og toeren tilknyttet HFs tverrfaglige satsing på miljøhumaniora lyses det ikke ut nye bistillinger i perioden, med unntak av de mulige toerne i norsk historie nevnt ovenfor.

Rangering og utlysning av stillingene

1. En stilling i arkeometri/miljøarkeologi (2018)
2. En stilling i kulturarvsarkeologi (2018)
3. En stilling i eldre verdenshistorie/globalhistorie (2018)
4. En stilling i nordeuropeisk middelalderhistorie (2018)
5. En stilling i moderne migrasjonshistorie (2020)
6. En stilling i moderne økonomisk/sosialhistorie (2020)
7. En stilling i moderne miljøhistorie (2020)

8. En stilling i norsk historie etter 1800 (2021)

Det lyses ut to femårige praksistoere (lektortoere) i 2018 og en treårig toerstilling knyttet til HF's tverrfaglige satsing i miljøhumaniora i 2020. Dersom undervisningsbehovet i moderne norsk historie og samtidshistorie ikke dekkes gjennom stillingene i nyere tids historie (nr. 6, 7 og 8), lyses det ut inntil to femårige bistillinger i moderne norsk historie og samtidshistorie i 2021. Tilsettingstakten vil være avhengig av budsjettsituasjonen.

Utlysningstekstene utformes av instituttleder i samråd med fagmiljøene, og forelegges styret til orientering. I alle stillingsbeskrivelsene presiseres at den som ansettes, forutsettes å kunne undervise på et bredt felt både tematisk, kronologisk og geografisk, om nødvendig også utenfor det området som er spesifisert i utlysningsteksten.

Stillingsplanen revideres ved behov. Revisjoner anses som vedlegg til stillingsplan.

Vedlegg:

1. *Forside til stillingsplan med planlagte utlysninger*